

NÉPLAP

Világ proletárjai egyesüljete

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII ÉVFOLYAM, 62. SZÁM

ÁRA 50 FILLER

PÉNTEK, 1955. ÁPRILIS 8.

Mai számból:

Ceruzaraja a vámospécsi Dózsa TSZ párttitkáráról (2. oldal) — Külpolitikai hírek (2. oldal) — Bevetett földjeinket köszöntjük május 1-ét (3. oldal) — A püspökladányi járás 10 nap alatt 25 százalékkal növelte a sertésbeadást (3. oldal) — Sport (4. oldal)

Május elsejét köszöntjük újabb munkásokkal

(K. T.) Ünnepe után vagyunk. Újra a dolgozó hétköznapok, az alkotó munka órái következnek. Április 4-e dicsősége, a szabadság első évfordulójának eredményei arra köteleznek mindnyájunkat, hogy továbbra is fáradságtalanul növeljük a dolgozó nép erejét, még biztosabbá és szilárdabbá tesszük hatalmát. Győzelmeink egyedül járható útján a párt vezet bennünket. A párt szavával és tanításával kell most tovább haladni, hogy a következő hónapok újra meghozzák gazdag gyümölcsöket, hogy Magyarországon is győzelmesen felépülhessen a szocializmus. A március 4-i pártközgyűlés épp ezért harci program számunkra, még hozzá olyan program, melynek bátor és határozott végrehajtása elsősorban a magyar munkásszótól és a dolgozó parasztságtól függ.

A további előrehaladás megteremtésére az április 4-i munkaverseny, mindenekelőtt a felszabadulási műszak számos értékes tapasztalatot szolgáltatott. Mint már annyiszor, most is bebizonyosodott, hogy a dolgozók lelkesedésére, ügyességére mindig lehet számítani. Az üzemek munkáján — különösen az utóbbi hetekben — a fokozódó lendület és szervezethez jellemezte. Megnövekedett a pártvezetők és a párttagok aktivitása. Új formákkal gazdagodott a verseny szervezése, értékelése stb. Mindezek felhasználása és alkalmazása a verseny további lendületének biztosításában igen fontos és elsődleges.

Szorgoljunk fel néhány legfontosabb tapasztalatot: kezdjük talán a közös helytállással, a versenyzóró kedvvel. Az április 4-i verseny — a felszabadulási műszak eredményeként — március 28-ától minden jelentősebb megyei üzemünk befejezte az első negyedévi tervet. Közülük a Vágchíd, a Fűtőház már március 16-án, illetve 17-én eleget tett kötelezettségének. Hajdú-Bihar a hónap végéig szerény számítás szerint további 4-5 millió forint értékű terven felüli árut adott a népgazdaságnak. A Ruhságyár dolgozói 15 500 női ruhát, blúzt, szoknyát stb. az orvosi műszergyáriak ezer érfogót, 2100 horgos csipeszt, 1800 műtőesztét, 2000 körmezesztét stb. készítették. Még a Hajdú megyei Téglagyári Egyesülés is megemebelte magát és hosszú évek küllögése után március 23-án befejezte égetési tervét. Miben győztek ezek a sikerek? Mindenekelőtt abban, hogy az elmúlt esztendőhöz viszonyítva sokkal természetesebben és nyugodtabban kezdtük meg az 1955-ös évi tervet. A feladatok napról napra való teljesítése, sőt túlteljesítése a munka példás elvégzésében igen nagy előnyt jelentett. A dolgozók dicsőre méltó lendületével párosulva mindenekelőtt ez tette lehetővé, hogy március 31-ig a minisztériumi iparban csak két üzem volt olyan, amely nem jelentette az első negyedévi terv befejezését.

A fenti tapasztalatokból tanulva most legfontosabb kötelességünk, hogy továbbra is napról napra, dekádáról dekádra teljesítsük a tervet. Olyan erőforrás ez, amelyet egyetlen üzem sem nélkülözhet. A tervnek állandó tel-

jesítése mentesít a kapkodástól, bizonytalanságtól, nyugodt és tervszerű munkát szül, ami annál is fontosabb, mert kedvezően befolyásolja az önköltségek csökkentését és a beralap alakulását.

További megszívlelendő tanulság: a fizikai és műszaki dolgozók példamutató összefogása. A felszabadulási műszakban akár tucatjával idézhetnénk ilyen példákat. A műszakiak jó munkája nemcsak abban nyilvánult meg, hogy mindig helyén volt az anyag, de abban is, hogy ha a helyzet úgy hozta, nemcsak utasításokat adtak, de segítettek is. A Debreceni Gyógyszergyárban Kiss Miklós elvtárs igazgató — ahogy Szabó Gyula levelében írta — a vezetés és irányítás ellátása mellett még a rakodásnál, a csomagolásnál is segített. Helyes és megszívlelendő tanácsokat adott. Ez a szoros együttműködés, segítő vezetés olyan tanulság, amelyet felhasználni, széles körben meghonosítani, napirenden lévő kötelességünk.

A verseny szervezésében, népszerűsítésében is történt az utóbbi hetekben fordulat. Előrebbé, frissebbé váltak a versenytáblák, az eredményeket rendszeresebben közzétették, mint bármikor. Számos új forma született, mely még színvonalasabbá tette mindennapos agitációnkat. Disztávriát a legjobb családjához, köszöntés zenekarral, csaszitka brigáddal, ajándéktárgyak a verseny élénjáróinak stb. Most a május 1-i versenyben ezeket a formákat kiválóan hasznosíthatjuk. Elterjesztésük annál fontosabb, mert így a dolgozók látják, hogy a verseny nálunk nem alkalmasszerű, hanem állandó — látják azt is, hogy az élénjárókat nemcsak nagy ünnepeken, de máskor is dicsérik, népszerűsítik, jutalmazták.

A kommunisták példamutató-sáról, a hazafiasságról is szólnunk kell. Bárnan emlídnék, mind a kettő érvényre jutott a felszabadulási munkaversenyben. A jó kezdeményezések élén a legtöbb helyen a kommunisták állottak, a dolgozó tömegek pedig épp az igazi hazafiasságukat jelölték kifejezésre, amikor kiváló termelési eredményekkel köszöntötték a felszabadított Szovjetuniót, győzelmeink szervezőjét, a pártot, s az elmúlt 10 esztendő sok-sok vívmányát. Hatalmas erő van ebben a példamutatásban. Az ebből fakadó új szocialista hazafiasság elmélyítése, táplálása és ébrentartása üzemi pártszervezeteink további munkájának középpontjába kell hogy kerüljön.

A felszabadulási műszak tapasztalatainak elterjesztése és alkotó felhasználása minden területen egyaránt fontos! A siker kulcsa saját kezünkben van letéve. Okuljunk, tanuljunk hát a munka újszerű vonásaiból, hasznosítsuk, ami jó és előre mutat. Három hét múlva újabb ünnepi dátumhoz érkezünk: ránk várnak a tizenegyedik szabad május elseje. A nemzetközi munkásszótálynak ezt a ragyogó ünnepét köszöntjük újabb harcos tettekkel, hogy a magyar nép igazi szabadságának második évfordulóját még az elsőnél is szebb és örömteljebb legyen.

Elutazott a szovjet kormányküldöttség

A hazánk felszabadulása tizedik évfordulójának ünnepségein részt vett szovjet kormányküldöttség: Kliment Jefremovics Vorosilov marsall, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága Elnökségének tagja, Alekszej Szemjonovics Zsarov vezérezeres, a Szovjet Hadsereg Központi Hadseregcsapottjának parancsnoka, Zoja Vasziljevna Mironova, a Moszkvai Városi Tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, Pavlo Gregorjevics Ticsina, az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság Legfelső Tanácsának elnöke, költő és Jurij Vlagyimirovics Andropov, a Szovjetunió magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete estülörtökön reggel elutazott Budapestről.

A szovjet kormányküldöttséget a Nyugati-pályaudvaron ünnepélyesen búcsúztatták. Megjelent a búcsúztatáson Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének első titkára és a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának, a Minisztertanácsnak számos tagja, a politikai, gazdasági és kulturális élet nagyszámú vezető személyisége.

K. J. Vorosilov elvtárs üdvözlő Barczai Gyula elvtársat.

Találkozás Vorosilov elvtárral

Emlékező esemény színhelye volt tegnap délelőtt a debreceni nagyalomás: K. J. Vorosilov marsall, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága Elnökségének tagja, a hazánkba érkezett szovjet kormányküldöttség vezetője és a küldöttség tagjai áutazóban üdvözölték a város dolgozóinak küldötteit.

Kilenc óra 25 percet mutatott az óra, amikor a perronon várakozók megpillantották a hazautazó szovjet kormánydelegáció különvontatát. Ott volt Barczai Gyula elvtárs, az MDP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának első titkára, Kulcsár Ferenc elvtárs, az MDP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának másodtitkára, Tárján Kiss Lajos elvtárs, a Hajdú-Bihar megyei Tanács vb. elnöke, Mészáros János elvtárs, Debrecen Város Tanácsának vb. elnöke, továbbá a párt, tanács, tömeg-

szervezetek, üzemek számos képviselője. Mikor a vonat megállt, a kocsi ajtajában megjelent Vorosilov elvtárs kedves, egyszerűségéről ismert alakja, a várakozók lelkes tapsal köszöntötték. Barczai Gyula elvtárs rövid üdvözlő beszéde után Kocsis Dániel, a Fűvészkeret utcai Általános Iskola tanulója rózsacsokrot nyújtott át a kedves vendégnek. Vorosilov elvtárs magához ölelte, s megcsókolta a kislitát.

Azután közvetlen beszélgetésbe kezdett Vorosilov elvtárs megyénk és városunk vezetőivel. Első kérdése az volt, hogy a termelőségmozgalmal hogyan állunk? Buzdító szavakkal mondotta, hogy ne féljünk az e területen felmerülő nehézségektől, mert kezdetben náluk is voltak nehézségek bőven, de leggyűrték azokat. Cselekedjünk mi is hasonlóképpen, teremtsünk virágzó mezőgazdaságot hazánkban.

Az ipar fejlődése felől is érdeklődött. Örömmel vette tudomásul, hogy Debrecen üze-

mei csaknem kivétel nélkül teljesítették, sőt túlteljesítették első negyedévi tervüket, s hogy Debrecen egyre inkább inárral, jellegű városi alakul.

Vorosilov elvtárs ezután felállt a vasúti-kocsis lépcsőjére és rövid beszédet intézett a jelenlevőkhoz. Elmondotta, azért jött a szovjet kormánydelegáció Magyarországra, hogy a felszabadult néppel, a párttal együtt ünnepelje április 4-ét, új életünk legnagyobb ünnepét. Az ünnepség Budapesten igen jól sikerült, reméli, hogy vígságban itt sem volt hiány és táncolunk is valamennyien.

Befejezésül Barczai Gyula elvtárs megköszönte Vorosilov marsall, hogy ha legközelebb Magyarországra ellátogat, Debrecenbe feltétlenül el fog jönni. A viszontlátásra is további jó munkát kíván a debrecenieknek.

Aztán megszólalt a motorvonat kürtje, lassan elindult a szerelvény, s Vorosilov elvtárs fedetlen fővel, kislapjával intgetve búcsúzott el Debrecen dolgozóitól.

Megnyílt az ázsiai országok értekezlete

Uj-Delhiben, az Alkotmányklub termében szerdán délután megkezdődött az ázsiai országok értekezlete. A megnyitóbeszédet Pamesvari Nehru asszony mondta. Méltatta Kína és India miniszterelnökeinek közös nyilatkozatát, amely a világ elé állította a békes együttélés öt alapelvét. A békes együttélés öt alapelvét: "mint a világfeszültség növekedése elleni gyógyszer". Nehru asszony élesen bírálta a faji elkülönítési politikáját, amelyet a gyarmatosítók országaiiban az ázsiai bevándorlók ellen folytattak.

Az emberiséget pusztulással fenyegető atomfegyverek felhasználásának tervét élesen elítélte és ezeket mondotta végül Nehru asszony: "A világ minden népének egyesült erővel kell ellenállnia mindenféle atomfegyver használatának beállítását."

Kuo Mo-zso beszéde

Az ázsiai országok értekezletének szerdai megnyitói ülésén beszédet mondott Kuo Mo-zso, a kínai külügyminiszter vezetője. Beszéde során tolmácsolta az értekezlet résztvevőinek a 600 milliós kínai nép forró üdvözlését.

Az ázsiai béke — mondta — biztosítéka az egész világ békéjének és a mi szolidaritásunk hatalmas erő lesz a béke védelmében, mert ezen a kontinensen másfélmilliárd ember él, a világ összlakosságának több mint fele.

Churchill nyilatkozata

A Reuter hírgyűjtemény közölte azt a levelet, amelyet Churchill a konzervatív párt woffordi szervezeteinek elnökeinek intézett. A levélben Churchill ismeretlenséget az okokat, amelyek miatt lemondott a miniszterelnöki tisztségről. Az általános választások sikalmával — jelentette ki Churchill — a kormányfő és a pártvezér kifejtje az új parlamentben követendő politikát, amelyet saját maga köteles megvalósítani. Bizonyos idő óta úgy hiszem, hogy az én koromban nem lehet meghatározatlan időre magamra vállalni ilyesféle új kötelezettségeket. Állami érdek tehát, hogy utódom kellő időben hozzájáruljon kötelezettségeim ellátásához és az ország elé terjessze programját, amikor erre elhatározza magát.

Osztrák hivatalos körök a nyugati hatalmak nyilatkozatáról

Az osztrák hírgyűjtemény közölte a hivatalos jelentést közölte, amely szerint "osztrák részről megelégedéssel fogadták a három nyugati hatalom nyilatkozatát". "Az osztrák kormány — hangzik a jelentés — tudatában van annak, hogy az államszerződés megkötése csak a négy hatalom meg egyezése alapján lehetséges és a kormányküldöttség moszkvai látogatása során fő céljának olyan eredmény kivívását tekintti, hogy a küldöttség visszaérkezése után a négy megszálló hatalom ismét tárgyalóasztalhoz üljön."

Eisenhower elnök tegnap aláírta a párizsi egyezmények ratifikációs törvényjavaslatait

Nyugati hírgyűjtemények jelentik, hogy Eisenhower elnök csütörtökön aláírta a párizsi egyezményeknek a képviselőház és a szenátus által jóváhagyott ratifikációs törvényjavaslatait. Az egyezményeknek amerikai ratifikációs eljárása csak akkor fejeződik be, amikor a kormány Párizsban letétbe helyezi a ratifikációs okmányokat; a letétbe helyezésről még nem történt döntés.

CERUZARAJZ a vámospécsi Dózsa TSZ párttitkáráról

Minden embernek van valami szokása, szenvedélye. Ifj. Vári Józsefnek, a vámospécsi Dózsa TSZ párttitkárának például az, hogy egy kis noteszba jegyzi, írja a soronkövetkező feladatokat, a holnapi teendőket. De jegyzi az eredményeket is, a tsz ezer problémáját, mert amint ő mondja, az ember nem tud mindent fejében tartani. És ha belelapoz ebbe a kis könyvébe, a lapokból azonnal megüti az embert, hogy mennyi gondtal, nehézséggel, munkával jár ez a mi életünk. És mégsem annyival, hogy a gondokat, nehézségeket le ne tudjuk gyúrni, ki ne tudjuk lépni életünkéből a gyomot, a gombamód szaporodó here dudákat. És éppen ez a szép a mi életünkben, hogy minden nap új és új harcok hoz, minden percrek megvan a maga sürsüsdős gondja, s az emberek mindig megvan az alkalmuk, hogy új harcok kezdjen, örököké munkában éljen.

Szóval gondból és munkából adódik a mi történelmünk, s ezt tudja ifj. Vári József is, a Dózsa TSZ párttitkára. Gondból és munkából, ami haj, mennyi sok itt a Dózsában, az emberekben, akik nap mint nap viszik és odaszedik Vári József elé, s akkor aztán már problémázhat ő is, hogy no most aztán melyik is itt a helyes út. Mert az még nem minden, hogy valaki párttitkár, az még kevés a gondok kibogozásához. De egy jó párttitkárnak mindennek kell lenni, aki mindig megtalálja a bajok gyökerét, aki sohasem felejt el, hogy minden ember egy-egy világ, és mindennek külön szó kell, más mosollyal adott kézfogás. Ha baj van a munkaesység körül, ott a párttitkár, ha kevés a téli takarmány, ott a párttitkár, ha jég paskolta le a szőlőt, ott a párttitkár, s ha ez, ha az történik, mindig ott a párttitkár.

A párttitkárnak pedig ott kell lennie. Szívvel, eszsel, hogy minden apró problémának a gyökere hozzá fússon, hogy mindenütt segíthessen úgy, ahogy azt már tőle, a párttitkártól elvárják. S egy jó párttitkáról, ha lehetne, hát hét bőrt is lehúznának, és még az alatt is kellene egynek lenni, hogy a nyolcadikat is lehúzhassák. És ez így van jól. Egészen így — mondja Vári József is, mert amilyen a párttitkár, olyan a párttagság is. Ha pedig a párttitkárval baj van, a párttagok sem egységesek, széthúznak, mint a rossz lovak. És akkor már baj van az emberekkel is, a tsz tagsággal, akik hallgatagon bár, de mindig szemmel tartják a párttagokat, s a végső szót mindig azoktól várják.

A vámospécsi Dózsában is a párttagoktól és elsősorban a párttitkártól. Mostanában különösen tőle, mert eddig valami baj volt a vámospécsi Dózsa-val. Hiába volt egyesek igyekezte, valamin mindig megfeneklett a szövetkezet előrelépése. S aztán, hogy hogy nem, itt is rájöttek a nagy igazságra. Kiderült, hogy a Dózsában is a tsz vezetésevel van a baj.

De most már aztán másképp lesz, elvtárs. Mert az igaz, hogy én csak január óta vagyok párttitkár, de

egy, s más dologba azért már én is beletáptam.

És addig? Addig hol... — szaladt ki belőlem a kérdés. — Sehol. Halápon dolgoztam. A Bocskai TSZ-ben — teszi hozzá magyarázólag, s közben cigarettára gyújt. A gyufa sercenő fényénél jobban megnézem, megfigyelem az arcát. Nem azért, mintha eddig talán sötét lett volna, mert látni ugyancsak patakszik már az aprított fény és sugarasan dől be a tsz iroda ablakán. De egy gyufasercenés elegendő halgatás ahhoz, hogy végigkérdezzük egymás arcát, keletve belől, és amögött is, amit az arc takar.

A Dózsa TSZ párttitkára is valahogy ugyanolyan ember, mint a többi tsz tag. Alig 35 éves, úgy is látszik rajta, hogy felül van a 170-en. Pantallója bele van gyűrve a csizmába, úgy, hogy az takarosan rábuggyanjon a csizmaszárra. Arca már bronzos barna, csak ott maradt fehérnek, ahol a kalap szegélye árnyékot vet. Homlokába egy-egy ráncot belevésett az idő. Elesen, jól láthatóan, s arca kemény vonalában is látszik, hogy már jónéhány súlyos évet a talpa alá taposott. S míg lassan szétszedem arcát egészen apró részekre, próbálom kikutatni, hogy miben is több egy párttitkár egy másik halandótól.

Aztán a gyufa fellobban, a Kossuth cigarettából pedig kékes karikában csavarog a füst. A párttitkár újra beszélni kezd az emberekről, az életéről, magáról, mintha csak az én el nem hangzott kérdéseimre akarna választ adni. Valahol ő is — a párttitkár — ott kezdte, ahol a többiek. 1945-nél, a felszabadulásnál, illetve még előbb a harmasdos földelknél, a részbe vágtat bízattábláknál. Akkor még csak sejtette, amit ma már olyan világosan és egyszerűen lát, hogy mi is az az osztályharc, a kizsákmányolás. S ma talán azért tudja olyan jól, mert akkoriban a saját bőrén jól kitapasztalhatta. A fortélyát, a rejtélyét, és minden huncutságát, ami bele-belemart az ő életébe is.

Negyvenötben pedig tapott 5 hold földet és egy hold szőlőt. De ő nem elégedett meg csak a földdel, mert ha már megkaptotta ezt az új életet, valamit többre is vágyott, mint csak a föld. Tudásra, hogy megtanulhassa mindazt, amit eddig elzáráltak, eltagadtak előle. — Ezért lettem párttag még abban az évben, elvtárs, mert valahogy úgy gondoltam, nekem még sok mindent magamba kell szívnom, ami után olyan szomjasak voltunk eddig. Negyvenhatban el is vittek pártiskolára Szoboszlóra. Ott 15 napig, Debrecenben pedig 10 napig tanultam 1950-ben.

Csak közben, 1949-ben belepétem a szövetkezetbe. A Dózsa, ami akkor alakult. A Dózsa? — Kapom el a szavát — akkor hogy került a halápi Bocskai? Elmosolyodik. Emlékek futnak át az arcán, kicsit felhősek, mint az égen egy-egy bárányfelleg.

— Mondhatnám úgy is, hogy elmartak, de mégis úgy mondom, hogy önként mentem. Önként, a vezetőség miatt. Betyárság volt ott, elvtárs, amit én csak egy évig bírtam. Az elnök, a vezető, Szabó Gyula, meg az öccse, Imre olyan jól összedolgoztak, hogy ők lassan kikirályok lettek, mi meg év végén üres marokkával zártunk.

Meghökkenek. Párttitkár, és inkább otthagya a szövetkezetet, minthogy harcot kezdett volna? Ez egy kicsit furcsa. Nem jobb lett volna kitartani és verekedni az igazságért? — firtatom tovább. — Akkor magam is így gondoltam — bólint csendesen, de aztán lehiggadva mégis arra jutottam, hogy jobb lesz nekem ott a másik szövetkezetben. Ők nagyon sokan voltak, a párttitkár is az ő emberük volt, én meg egyedül. Meg tudja, elvtárs, akkor én még nem láttam világosan, hogy mi folyik egy szövetkezetben. Én is akkor kezdtem, s mint mindenbe, ebbe is bele kellett tanulni. Ma már egy tapodtat sem engednék, ha még százszor inkább egyedül is maradnék. Nem. Azóta valahogy megtanultam, itt nálunk az igazságnak mindig győznie kell. Hazug embereket mindig könnyű utólráni, még ha falkában is járnak.

Ez megnyugtató. Hiszen ő is ember, egyszerű tsz tag, akinek százaszorosán kellett verekedni, kiközölni könyvvel, betűvel, hogy az elvi tételeket gyakorlati egyszerűsége magának. De most már párttitkár, és jó, hogy ezt végigcsinálta. Tapogatózott, visszavonult, magában harcolt, verekedett, szóval, úgy mint legtöbb ember csinálta, míg eljutott a közönségig, a közös harc megértéséig. S Vári Józsefben épp ez a megnyugtató és éppen ez a garancia a további munkára. Ez, amit úgy nevezzünk, hogy változás, fejlődés léleken, gondolkodásban. Mert milyen szédítő és meredek út áll mögötte is, a sok tévútvázis, botladozás ellenére, míg ideért a párttitkárságig.

És ez jó Vári Józsefnek is, a Dózsa tsz-nek is. Ez a meredek út, ez a szüntelen harc, mert ez adja az új és új tapasztalatokat mindennapi munkájukhoz. Enélkül Szabóék még ma is ott garázdálkodnának a tsz-ben és nélkülül a harc nélkül Vári József sem ért volna el soha a párttitkárságig, nem juthatott volna haza, a Dózsaiba.

És a Dózsa Termelőszövetkezetben nagyot változott az élet. Mondhatnánk úgy is, hogy most következzék a fordulat, ami után egyenesbe fordult az út és állandó emelkedéssel vezet a gazdagabb zárszámadások felé. A volt elnökök, a volt idők csapó emlékek — új párttitkár és 21 új belépő hozott új tempót a Dózsa vérkeringésébe. A párttitkár nemcsak titkár, de szövetkezeti tag is, aki télen kocsijára, meg nótára tanítja a fiatalokat. Most tavasszal meg útjavításra, gyümölcsfatakarításra, dinnnyezésre. És nem azért, mert új seprű jól seper, de azért, mert előkelt száradéka, hogy a Dózsa a járás legjobb szövetkezete lesz.

BODA I.

Csokonai emléklakett készült Debrecenben

Debrecenben két lelkes Csokonai emlékeket gyűjtő — Kovács Ottó, a Csokonai Színház és Nagyházi János, a Járműjavító Vállalat dolgozója — Csokonai emléklakett mintáját készítette el. A plakettet Csucs Ferenc budapesti szobrászművész formálta és öntötte. Az első példány már elkészült. A nyolc centiméter átmérőjű bronzból készült plakett egyik oldalán Csokonai arcképe, másik oldalán debreceni síremléke látható, körülvéve a felirattal: "Csokonai Vitéz Mihály halálának 150. évfordulójára. A halás Debrecen." Egy emléklakett ára 60 forint és az megrendelhető a városi tanács nevelési osztályán vagy Kovács Ottónál (Csokonai Színház).

Idén 68 000-rel több látogatója volt a szovjet filmeknek, mint tavaly

A szovjet film ünnepe alatt 298 654 látogatója volt a különböző előadásoknak megyénk filmszínházaiiban. Ez a szám is élesen bizonyítja, hogy közönségünk egyre jobban megszereti a szovjet filmeket.

Az idén 68 000-rel többen látogatták a szovjet filmeket, mint az elmúlt év hasonló időszakában, a szovjet film múlt évi ünnepén.

Hajdú-Bihar megye különben a film ünnepe alkalmával indított országos versenyben a harmadik helyen végzett Budapest és Baranya megye mögött. Igen szép és elismerésre méltó eredmény ez.

János vitéz Sárretudvariban

A sárretudvari kultúratióhon énekkara, tánc- és színjátszócsoportja mintegy 100 szereplővel április 10-én és 17-én bemutatja a János vitézt.

A szereplők nagy lelkesedéssel tanulják szerepeiket. Az előadás iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy a jegyek már mindkét előadásra elkelték. Az előadást Lévai Júlia, a tánc- és színjátszócsoport vezetője, valamint Gulyás Kálmán kultúratióhon igazgatója rendezte. Kölcsei Aladár iskolai igazgató hetek óta szorgalmasan készíti a jelmezeket és díszleteket. Az iskola többi pedagógusa is lelkesen részt vesz a munkában. Martinovics Ferenc nevelő a daljáték énekszámait tanította be az énekkar tagjainak.

A sárretudvari pedagógusok dicséretre méltóan részt vettek az előadás megszervezésében, a daljáték betanításában.

Dajka Imre, Sárretudvari, vb. titkár

Békegyűlés a Kossuth Lajos Tudományegyetemen

Szerdán délután négy órai kezdettel békegyűlést tartottak a Kossuth Lajos Tudományegyetemen aulájában. A gyűlést Földvári Aladár Kossuth-díjas professzor nyitotta meg és beszámolt a IV. magyar békekongresszuson szerzett tapasztalatairól, élményeiről. Ezután Kelemen István elvtárs ismertette a jelenlegi nemzetközi helyzetet. Beszél a szovjet hadsereg legyőzhetetlenségéről. Méltatta a továbbiakban a magyar néphadsereg erejét. Beszédét azzal fejezte be, hogy ha az imperialisták megpróbálnak a háborút kibombítani, úgy bizonyos, hogy csúfos vereséget szenvednek.

Szakemberek tanácsai — a legjobbak tapasztalatai

A termelőszövetkezetek alapvető munkaszervezeti egysége: a brigád

Termelőszövetkezeink gazdálkodásának, jó eredmények elérésének egyik biztosítéka a helyes munkaszervezet kialakítása. A meglévő földterület, a nagyszámú jószágállomány, a tervek elkészítése minden esztendőben egymagában még nem minden, az egymagában még nem biztosítja a közös gazdaság évről évre történő gyarapodását, a tagok életének állandó emelését. Szükség van ehhez jó vezetésre és helyes munkaszervezetre.

A brigád

Mint ahogy azt a mezőgazdasági termelőszövetkezeti mintatapszabály is kimondja: a termelőszövetkezet alapvető munkaszervezeti egysége — a brigád. Miért fontos ez, miért kell ezt minden szövetkezet vezetőségének szem előtt tartani és megvalósítani?

Először is azért, mert az egész szövetkezetet — különösen ha többszáz tagja is van már — maga az elnök nem volna képes átfogni s nem is tudna mindenütt ott lenni ilyen nagy gazdaságban. A brigádszervezet biztosítja a munka termelékenységének állandó emelését, ez biztosítja az igazságos jövedelemelosztást és a brigádokban való dolgozók tagságának a közös gazdálkodásra való nevelésének legjobb formája.

Az alapszabály kihangsúlyozza, hogy állandó jellegű brigádokat kell alakítani. Miért? Többek között azért, mert ez a módszer jelentősen elősegíti a kollektív és egyéni felelősség biztosítását. Másra és érezze minden tag a munka során, hogy ami neki egyénileg érdeke, azzal a közönségnek, dolgozó társainak is használ, s hogyha eredményesebb a közönségi munka, az az egyéni boldogulását is biztosítja. A brigádszervezet lehetővé teszi a tagok által végzett munkák menynyiségének és minőségének pontos ellenőrzését és értékelését. De nagy jelentősége van az állandó jellegű brigádszervezet kialakításának azért is, mert ilyen módon válhatnak a tagok a növénytermelés és az állattenyésztés mestereivé. Igen nagy jelentősége van annak, hogy minden tag a neki legjobban megfelelő munkaterületen dolgozzék. Ez természetes is, mert ott tudja képességeit a legjobban kamatoztatni.

Az állandó jellegű brigádokat a brigádvezető irányítja. A brigádvezető a 30, vagy 50 főből álló brigád felelős vezetője. A vezetői feladatát irányításának alapján, a kidolgozott termelési tervek alapján, de önállóan dolgoznak. Teljesen helytelen és káros az a nézet és sok helyen kialakult és ma is meglévő gyakorlat, hogy az elnök, a könyvelő, vagy az intézőbizottsági tagok „dirigálják” a brigádtagokat. A vezetői feladatát a brigádvezető végzett munkájáról rendszeresen számoltassa be, de semmiképpen sem helyes az, hogy tudta nélkül a brigádból „átírná” máshova, vagy éppen változtatja, vagy cserélteti a brigádtagokat. Állandó területen, állandó létszámmal, állandó vezetővel dolgozzanak együtt — természetesen a helyi körülmények és adottságok figyelembevételével. A brigád állandóságát nem szabad megsérteni. Minden lazaság és tekintetben sokszorosán megbosszulja magát és a vége a brigádszervezet széthullása. A brigádok állandóságához tartozik az is, hogy ne csak a brigád tagjai ne változzanak, hanem a munkaterületét se változtassák, amelyen a brigád dolgozik. Ezért növénytermelő brigádban a brigád munkaterületét, állattenyésztő brigádban az állatok számát pontosan meg kell határozni és a felszereléseket is részükre jegyzőkönyvileg átadni.

A brigádvezetők nagyon helyesen teszik, ha a tagokkal hetente, vagy minden nagyobb munka megkezdése előtt megbeszélik a feladatokat és a munka tervszerű elvégzését. Ne önkényesen, csak a maga feje után vezesse a brigádát a brigádvezető, hanem valamennyi tag véleménye, hasznos javaslatainak figyelembevételével. Így sokkal eredményesebb és sikeresebb lesz működésük.

Amikor munkaszervezetül halunk, akkor ne csak a növénytermelés jusson eszünkbe. A termelőszövetkezet állattenyésztése fejlődésének egyik legfontosabb előfeltétele, hogy ott is tervszerű, jól szervezett munka folyjék. Az alapvető munkaszervezeti egység itt is a brigád. Ha a szövetkezet kicsi, vagy az állatlétszám még annyira alacsony, hogy például a szarvasmarhák, vagy sertések mellé elegendő 1-2 tag, akkor

nem szerveznek külön brigádokat. Azt azonban ilyen esetben is feltétlenül biztosítani kell és lehet is, hogy a legértékesebb, leghozzaértőbb tagok dolgozzanak az állatok mellett, s ne cserélgessek feleslegesen őket, hanem csak ha arra szükség van.

A brigádokon belül a területhez, létszámhoz megfelelően — 6-10 főből álló munkacsoportok dolgozzanak. Ez azért is hasznos, mert a munkacsoportok kisebb létszámuknál fogva könnyebben irányíthatók és egymás munkáját is könnyebben ellenőrizhetik.

A közös gazdálkodásban résztvevő tagok és családtagok munkáját az országos iránynormák alapján a termelőszövetkezet vezetősége által a helyi viszonyokra kidolgozott és a közgyűlés által jóváhagyott teljesítménynormákkal kell értékelni.

Ki írja be a munkaegységet?

A termelőszövetkezetek mintálaszabálya részletesen előírja a munkaegységek elszámolását, illetve a ledolgozott munkáért járó munkaegységek bevezetését a könyvekbe. A minta alapszabály szerint a tagok és a munkában résztvevő családtagok teljesítményét és az érte járó munkaegységet a brigádvezető legalább 5 naponként köteles bejegyezni a tagkönyvbe. A brigádvezető köteles ellenőrizni a munkák elvégzését és személyesen is meggyőződni annak minőségéről. A brigádvezetőnek a munkacsoport vezetőket nyújtanak segítséget, hogy ezt a tennivalót el tudja látni. A brigádvezető napi munkateljesítményét és munkaegységeit a könyvelő jegyzi be és a vezetőségnek ezzel megbízott tagja ellenőrzi. A munkaegységgel való gazdálkodás rendkívül nagy feladat minden szövetkezetben. Egy-egy munkaegységben, illetve mögötte 20-30, vagy 50 forint van. Mint ahogy nem dobálóznak ötven forintosokkal, úgy nem lehet prédálni a munkaegységet sem. Ne forduljon az elő, hogy hetekig, vagy éppen a hónap utolsó napjáig sem jegyzik be a végzett munkáért járó munkaegységet. Ez jogtalan követelésekre adhat okot, vagy esetleg a megdolgozott munkáért sem ismerik el a megilletett ellenértéket. Ezért a brigádvezető —

a munkacsoportvezetők segítségével — különösen most a nagy tavaszi munkák kezdetén — azon legyen, hogy a munkaegységbeírásról soha ne maradjon le.

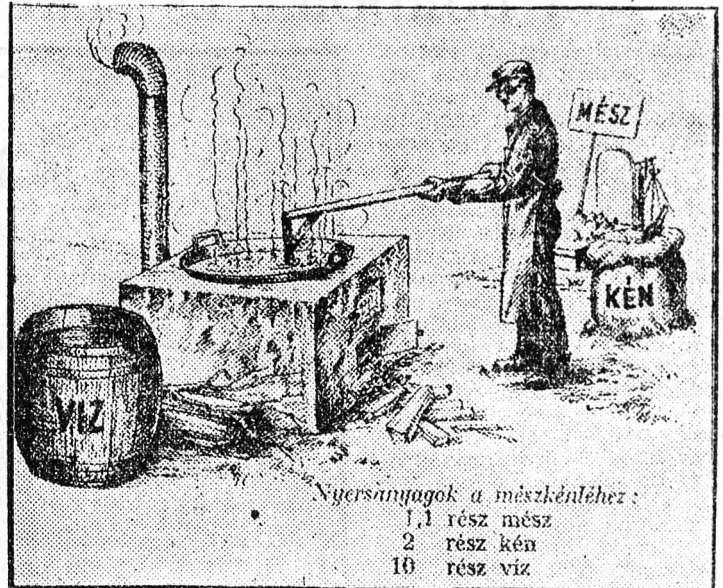
Az elnök és a könyvelő köteles rendszeresen ellenőrizni a teljesített munkaegységek pontos vezetését és azok szabályszerű felhasználását.

Sz. L.

A megyében

A mezőgazdasági kisgépek vásárlása fokozódik, s éppen ezért a megye mintegy 400 ekét kap rövidesen a különböző nagyságú ekékből.

A mezőgazdasági kisgépek nagyarányú vásárlása tette lehetővé, hogy a kisgépeket forgalomba hozó vállalat Hajdú-Biharban március 22-én már teljesítette első negyedévi eladási tervét.

Nyersanyagok a mézkenőhöz:
1,1 rész méz
2 rész kén
10 rész víz

1800 mázsa heterózis kukorica vetőmag Hajdú-Biharban

A tengeritermés fokozása érdekében a megyében 1800 mázsa jó minőségű heterózis kukorica, vetőmagot adnak a termelőknek. Ebből a mennyiségből mintegy 1100 mázsát cseretermék ellenében már át is vettek a termelők.

A termés növelése a jobb munkálás érdekében széleskörűen indult mozgalom, hogy minél nagyobb területen négyzetesen vessék a tengerit. A terv az, hogy a termelőszövetkezeteknél 8000 holdon kerül a tengeri négyzetes vetésre.

A gyors és sikeres vetés érdekében a termelőszövetkezetek drótos négyzetes vető gépeit már előkészítették. A traktorosokat,

mezőgazdászokat, akik különböző gyártmányú négyzetesen vető gépekkel dolgoznak, néhány napos tanfolyamokon oktatták ki a négyzetes vetés tudnivalóira.

A 30 soros vetőgépek munkába állításával, a kultivátorok felhasználásával, az egyes sorok kiképzésével megteremtik a négyzetes vetés alapját, s ezzel a jó minőségű, gyors gépi művelés lehetőségét.

A feladat az, hogy a tengeri vetésre, a minél nagyobb területeken való négyzetes vetésre alaposan felkészüljön Hajdú-Bihar. Így érthetik el, hogy nem maradjon majd kapálailan egy négyzetméternyi területen sem a tengeri.

KULÁK FURFANG...

Nagylétán Gyulai János 44 holdas kulák igen ravaszul intézi dolgát, hogy kibújjon a beadási kötelezettség teljesítése alól. Két lován kívül semmiféle állatot nem tart, üresek az istállói és udvara.

A Begyűjtési Hivatal kimutatása szerint a kulák 27 mázsa vágómarhával, 9 mázsa 40 kiló sertéssel és 60 kg baromfival tartozik a dolgozó nép államának. A beadást szabotáló kulák ellen megindították a bűnvádi eljárást, közelítés érdekében sértő bűntett miatt.

Gyulai János 44 holdas kulák vejénél, az őshoidas Szima Románánál, öt szarvasmarhát találtak, de ezek az állatok is igen elhanyagolt állapotban voltak.

A kukorica és a szalonna

Irtó: Oszláp Visnya

Elindultunk. Jó fél óra múlva feljutottunk egy kis dombra. Megálltunk a tetején. Ivan Jozanovics előre mutatott.

— No, nézzék csak, ott jobbra 40 hektár földje van az egyik kolhoznak, amott balra, szintén 40 hektár a másiknak. Mind a két kolhoz tagjai szeretik a szalonnát. Hát, most nézzék meg jól és mondják meg nekem, a két kolhoz közül melyik lesz az, amelyiknek lesz szalonnája bőven és melyiknek csurog a nyála, amikor látja a másikat jóízűen falatozni?

Széttekintettünk a mezőn, megnéztük az egyik táblát, majd a másikat és láttuk: az első táblán, amelyik jobbról volt, haragos zöld, gyönyörű kukorica lengette a levelet, valóságos kukoricaerdő volt, a baljéltól eső táblán meg a bozótdomb alig lehetett észrevenni a sárguló, vékonyaszerű kukorica girbe-görbe sorait.

— Pedig, lássák — szólalt meg ismét Ivan Jozanovics — mind a két kolhoz egyszerre vetette a kukoricát. A földek is, azt lehet mondani, egyformák. A kolhozok tagjai sem sokban különböznek egymástól. Mind a két táblát négyzetes-fészkes módon ültették, s mégis, kicsoda különbség!

— Mi lehet az oka vajon? — csodálkoztunk.

A sokat tapasztalt öreg szomorúság mosolygott a fejét:

— Mindjárt elmagyarázom, miről van szó. Az első táblát, ott jobbra, még az ősszel, jó mélyre felszántották, emitt, a másikon meg csak tavaszi szántásba ültették a kukoricát. Nézzék csak, az első táblán, milyen szép négyzetesen állnak a fészkek. Olyan egyenesek a sorok keresztbe-hosszába, akár a lénia. Node, a másikon annál rosszabb a helyzet: görbék a sorok, mintha a tarka ökör nyomában jelölték volna. Ezek géppel művelték a sorközöket, azok csak kézzel, kutyafuttában. De hogy is kanyaroghattak volna a gépekkel a girbe-görbe sorok között. El is maradtak a munkálással, most aztán keresztet vethettek a kukoricájukra!

— Bizony, bizony — bólogatunk rá.

— Itt, az első táblán, a gyomlálás, egyelés után minden fészkekben két tövet hagytak, amott, a másodikon — ahány mag esett a fészkekbe, amennyi kelt, meg is hagyták valamennyit. Kezdeiben, maga a kukorica volt sűrű, később aztán felverte a guom is. Az

egyik kolhoz hibridizált magot vetett, a másik meg — amilyen akadt... Tudják az elvtársak, hogy milyen az a vonalközi hibridizáció?

— Tudjuk, persze! Dehát, a másik kolhoz miért nem gondoskodott hibridizált vetőmagról?

— Azért, mert annak a vezetősége cseppet sem kezdeményező, hanem inkább közömbös.

— Aha! — csodálkoztunk. — Szóval itt van a kutyafuttató.

— Pedig, nem is olyan nagy ördögösség ez a hibridizálás. Alkalmilag kolhoz megcsinálhatja. Hogy mennyire érdemes, az abból is látszik, hogy hektáronként 15-20 mázsával több termést ad azonos feltételek mellett, mint a közönséges vetőmag. Nézzék csak meg jól azt a másik táblát, a határ szegényfoltja! Az egészen aligha terem több, talán 50 mázsa.

— Jó, jó, kedves elvtárs, mindez igaz, de mi lesz a szalonnával? — fogtuk kérdőre az öreget. — Híszzen szalonnáról volt szó...

— En most is arról beszéltem! A kukorica is szalonna tulajdonképpen, ha úgy vesszük. Próbálják csak meg, etessék a disznókat kukoricával! 500 pud kukorica — 125 pud szalonna. Ahányszor négy pud kukoricát etetnek meg a disznóval, annyiszor egy pud szalonnát lehet megsütni, akár serpenyőben, akár nyáron pirítva.

A BORDÓILÉ ÉS ELKÉSZÍTÉSE

Rézgálicból és égetett mészből háziilag készített bordóilé, a legelterjedtebben használt növényvédőszer. Rügyfakadás előtti, továbbá tavaszi és nyári permetezésre egyaránt alkalmas.

A bordóilé kitűnő hatású permetezőszert a szőlő peronoszpórája ellen, 0,5–1,5 százalékos töménységben. Jól bevált a bordóilé a gyümölcsvédelemben *varasodás* (fuzikladium), *vánkospenész* (monilia), továbbá a szántóföldön és kertészetben a levélfoltbetegségek, a paradicsom peronoszpórája és általában az összes gombabetegek ellen — kivéve a lisztharagot — 0,5–1 százalékos töménységben. Az őszibarackfák téli, áztató permetezéséhez a bordóilévet 2 százalékos erősségben alkalmazzuk, azonban lombos állapotban az őszibarackfák rézérzékenyek, ezért ilyenkor bordóilével ne permetezzünk.

A rézgálic felhasználása

A bordóilé készítéséhez használt rézgálic három változatban: kristályos-, brikett- és poralakban (u. n. liszt-kristályos) kerül forgalomba. A rézgálic kifogástalan minőségére a Földművelésügyi Minisztérium a legnagyobb gondossággal ügyel. A forgalomba kerülő rézgálicot az Országos Mezőgazdasági Minőségvizsgáló Intézet rendszeresen ellenőrzi. Ennek megfelelően — a minőségi ellenőrzés után — csak olyan kristályos-, brikett- és poralakú rézgálicot szabad forgalomba hozni, amelynek kristályos rézszulfát (rézgálic) tartalma legalább 93 százalék. A kristályos és poralakú (liszt-kristályos) rézgálic — gyakorlati szempontból — általában azonos mennyiségű rézszulfátot tartalmaz. Tehát a poralakú rézgálic ugyanolyan értékű, mint a kristályos. Ezért mindkét rézgálic-formából azonos mennyiséget kell a bordóilé készítéséhez felhasználni. Azonos súlymennyiséget használunk a rézgálic-brikettből is.

A mész használata

A bordóilé készítéséhez használt mész frissen égetett, darabos, jó minőségű, szennyeződéstől mentes (kőmentes) és gyorsan, tökéletesen oldható legyen. Az égetett meszet két-háromszoros mennyiségű vízzel megoltjuk és így kapjuk a „szalonnás” meszet. A jó minőségű oltott mész oltatlan, köves részeket nem tartalmaz.

A megoltott szalonnás meszet veremben hosszabb ideig eltartjuk, ha a kiszáradás megakadályozására állandóan néhány ujjnyi víz alatt tartjuk. Megrepedezett, megkeményedett és kiszáradt szalonnás meszet bordóilé készítésére felhasználni nem szabad.

Bordóilé (rézmészlé) készítése

A réz oldható vegyületei, így a rézgálic-oldat is savanyú és perzselő hatású, ezért egymagában permetezésre nem használhatjuk. 1 kg rézgálic közömbösítéséhez oltatlan, égetett mészből 50–60 dkg-ot, oltott, szalonnás mészből 1,5–1,8 kg-ot számítunk. A mész nemcsak közömbösíti a rézgálicot, hanem tapadóképeséget is fokozza. Ha a rézgálicot mésszel közömbösítjük, akkor *bordóilévet* kapunk.

A rézgálic feloldásához fém-edényt ne használjunk, mert azt elmarja.

Hogyan készítjük el az 1 százalékos bordóilévet?

1 kg rézgálicot megtörve vászonzacskóba vagy zsákba kötünk és fahordóban 50 liter vízbe lógatjuk mindaddig, míg 2–3 óra alatt feloldódik. A poralakú (liszt-kristályos) rézgálic gyorsabban oldódik, mint a nagykristályos.

Gyorsabb az oldás, ha meleg vizet használunk. Ugyanakkor másik, legalább 120 literes fahordóban vagy cementkádban előzetesen kevés vízzel péppé kevert *szalonnás meszet* — szűrőn át — csomómentesen lemosunk, majd 50 literre felhígítjuk. Ezután a rézgálicoldatot lassan és folytonos keverés közben a mésztejhez öntjük. *Mindig a rézgálicoldatot kell a mésztejhez önteni*, mert így lassabban ülepedő, jobban tapadó és nagyobb gombaölő hatású permetlevet kapunk.

A bordóilé akkor jó, ha lúgos vegyhatású. A bordóilé közömbösítését kémlopapírral (fenoftaleinpapírral) ellenőrizzük, mely a földművelésügyi minisztériumban és a szaküzletekben kapható. Jó a permetlé, vagyis lúgos akkor, ha a fehér kémlopapírt megpirosítja, vagy pedig ha a piros lakmusz-papírt megkékíti.

Ha színváltozás — a rossz, vagy a kevés mész miatt — nem mutatkozik, akkor még annyi mésztejet adjunk a permetléhez, hogy a színváltozás bekövetkezzék. Fontos azonban, hogy csak addig adagoljunk mésztejet, amíg a permetlé lúgos lesz, mert túlsok mész a bordóilé hatását rontja. A kész bordóilé égszínké színi. Az előzőekhez hasonló módon készíthetjük el az 1,5 és 2 százalékos bordóiléket is, csak a rézgálicból és a mészből is aránylagosan többet használunk. Mindig csak annyi bordóilévet készítsünk, amennyit még aznap felhasználunk, mert állás közben védőhatása erősen csökken, sőt perzselővé is válhat. Fontos, hogy a bordóilévet előírászerűen készítsük el, mert ellenkező esetben attól megfelelő gombaölőhatást nem várhatunk.

A bordóilé *keverhető* nikotinnal (káliszappan nélkül), Darsinnal (mészarzenáttal), szinkénes szerekkel és idegméreg permetezőszerekkel. Nem keverhető mészkénlével, Neopállal, olajemulziókkal és szappannal.

A bordóilévet a permetezőgépre való töltés előtt mindig alaposan keverjük fel.

A peronoszpóra elleni eredményes védekezés előfeltétele egyfelől az, hogy a bordóilévet előírászerűen készítsük el, vagyis a permetlevet megfelelően közömbösítsük, másfelől a permetezések idejét helyesen válasszuk meg, továbbá tökéletesen permetezzünk, mert így a levél fonákjára is jut elegendő permetlé. A

peronoszpóra-fertőzés általában akkor következik be, ha legalább 10 mm-es csapadék volt. A második és a további fertőzésekhez már 4–5 mm-es csapadék is elegendő.

A peronoszpóra lappangási ideje — amely a fertőzéstől a kivirágzásig tart — a hőmérséklettől függően általában 4–18 nap között váltakozik. A peronoszpóra-jelző-állomások előre jelzik a fertőzés idejét. A kivirágzott peronoszpórát már nem lehet leküzdeni, legfeljebb a fertőzés továbbterjedését akadályozhatjuk meg. A *fertőzést permetezéssel elzárjuk meg*. Ezért igen fontos, hogy a lappangási idő alatt, vagyis a fertőzés és kivirágzás közötti időben *bordóilével* permetezzünk.

Általában először akkor permetezzünk, amikor a hajtások öt-nyolclevelűek. Ilyenkor 0,5 százalékos bordóilévet alkalmazzunk. A második permetezést egy hét múlva, a további permetezéseket pedig szükség szerint 1 százalékos permetlével végezzük. Hangsúlyozzuk, hogy virágzás előtt legalább kétszer — de az időjárástól függően három-négyszer is permetezzünk. Csapadékos időjárás, szélvihar, továbbá jégverés esetén, amikor a fertőzés erősebb mértékű, kivételesen 1,5 százalékos bordóilévet használhatunk. Ha az eső a permetlevet lemossa, a permetezést meg kell ismételni. Ugyanakkor, hogy a permetlé finom elosztásban jusson a tökére. Védekezésünk akkor tökéletes, ha a levél fonákját és a fürtöket is gondosan megpermetezzük.

Igen súlyos fertőzést okozhat a szőlőben a *fürtperonoszpóra*. Ezért a bordóiléves permetezést egészítsük ki rézmészporos porozással, a fürtperonoszpóra leküzdése céljából. Lehetőleg a reggeli órákban porozzunk, amikor a növény még harmatos. Közvetlenül eső után is porozhatunk. Nyirkos felületen a rézmészpor jobban tapad.

A szőlő *fürtperonoszpórája* és *lisztharmata* elleni együttes védekezésre jól bevált a *rézkénpor* — réz- és kén-tartalmú porozószer. A rézkénpor használata nagyon ajánlható páradús vidékeken, különösen fürtporozásra. A szőlő első porozásánál kat. holdanként 6–8 kg, a második és a továbbiaknál pedig 10–12 kg rézkénpor szükséges.

A vasbetonalkatrészek felhasználása istállók építésénél

A Ksztov-területi Sztálin kolhozban istállót építenek. Éppen megásták az egyik épület alapszácait. Gépkocsira szerelt daru érkezik az alapgyűrű széléhez. Megáll, a soffőr gyorsan előkészíti a darut, s már el is indítja a csőrölt. Hatalmas vasbetonlap himbáldozik a daru kampóján, most fordul a daru karja, még egy kicsit, majd óvatosan leereszti terhét az

elszánt alapra. Utána egy 110 centiméter magas, üreges vasbetonoszlopot helyeznek a talpazatra. Így rakják le sorban egymás után a vasbetonoszlopokat. Az építők munkásként szoros körüldöngölnek földdel a betonpítményt. Az oszlopsor tetejére ugyancsak vasbetonból készített szegélygerendákat helyeznek.

A zöldfutószalag és annak helyes megszervezése

A zöldtakarmánytermesztés helyes megszervezésével az ezen a téren mutatkozó hiányosságokat nagy mértékben kiküszöbölhetjük, sőt meg is szüntethetjük. Ezt legelőrevezetőbben a kettős természetű egybekapcsolt „zöldfutószalag” megvalósításával érhetjük el. Az erre való felkészülés érdekében szükséges már most szövetkezést csinálnunk. Meg kell állapítani, hogy állatállományunk részére ebben az évben mennyi zöldtakarmányra van szükség (beleszámítva természetesen a már ősszel elvetett keveréktakarmányokat is), milyen takarmánynövényeket vessünk, amelyek tulajdonképpen jól díszlenek, stb. Ezek vetőmagjáról időben gondoskodnunk kell és a szükséges műtrágyamennyiséget is előre meg kell szerezni.

A „zöldfutószalag” helyes megszervezése révén kora tavasztól késő őszig folyamatosan, megszakítás nélkül tudjuk állataink részére a szükséges zöldtakarmányt biztosítani.

Ennek nagy jelentősége a következőkben foglalható össze:

1. A zöldtakarmány adja az állatok részére — a legelő mellett — a legtermészszerűbb, tápanyagokban, ásványi sókban és vitaminokban gazdag takarmányt.
2. Zöld etetésnél elmarad a széná vázítás költsége és kockázata és nincs tápanyagvesztés.
3. Aránylag alacsony termelési költséggel nagy tömegű takarmányt tudunk előállítani.
4. A zöldfutószalag megvalósításával biztosítjuk a nyári takarmányt és az évelő pillangósok termésének nagyobb részét szénává szárítva télire meghagyhatjuk.
5. Nagymértékben kitolhatjuk a téli takarmányozás megkezdésének időpontját ezáltal.
6. Olcsóbbá tesszük az állattartás költségeit és az előállított állati termékek árát, hiszen kevesebb ideig kell a lényegesen drágább téli takarmányokat (széna, abrakfélék, stb.) etetnünk.
7. Az állatok által el nem fo-

gyasztott zöld tömeget kevés költséggel besilózhathatjuk és kitűnő téli takarmányt nyerünk általa.

A zöldtakarmányozás folyamatosságát csak a kettős természetű beiktatásával tudjuk megvalósítani. Máskülönbben a főnövényként vetett őszi és tavaszi keveréktakarmányok felettelése után a nyár végén hézag állna be a zöld etetésben. Az évelő pillangósok: lucerna, lóhere, stb. sarjúi ugyan nagy segítséget jelentenek ebben az időszakban, azonban ezeknek az értékes takarmányoknak a nagyobb részét inkább szénává szárítjuk meg és tegyük el a téli időszakra. A helyesen tervezett zöldfutószalagban tehát a nyárvégi és az őszi zöldtakarmányok túlnyomó részét másodnövények természetével állítjuk elő. Ezek szerint a zöldfutószalagban évelő pillangósok, valamint főnövényként és másodtermékként vetett takarmányok biztosítják a zöld etetésének folytonosságát.

Az évelő pillangósok területén kívül az egyéb zöldtakarmányokra fenntartott terület nagyobb részén helyes több részletben őszi keverék takarmányokat vetni (keszthelyi keverék, bükkönyös roz, stb.), mert ezek nagy tömeget adnak és április végén kasza alá kerülnek.

A fennmaradó területen tavaszi keveréktakarmányokat: borsos csalamadét, zabosbükkönnyt, stb. vessünk. A csalamadét 7–8 napos időközökben kell elvetni, hogy fokozatosan kerüljön majd vágásra. Az őszi keveréktakarmányok felszabadult területjébe azonnal másodnövényeket vessünk: cirokféléket és kukoricát csalamadéknak, takarmány csillagfürtöt, továbbá siló kukoricát, stb. Általában arra törekedünk, hogy az évelő pillangósok termésének nagyobb részét ne zölden, hanem szénának szárítva télen etessük fel, a nyáron elkészített silótakarmányokkal együtt.

Hajdú-Bihar megye területén a talajviszonyokat figyelembevéve a következő zöldfutószalagok alkalmazhatók:

JOBBA TALAJON:	KASZALÁSI IDŐ:
Keszthelyi keverék (10 kg káposztarepce — 50 kg roz)	április 20–30
Szűcsös bükkönyös roz (70–90 kg keverék mag, melyből kb. 6 súlyrész bükköny és 4 súlyrész roz)	április 25, május 5
Szűcsös bükkönyös búza (magmennyiség ugyanúgy, mint az előbbinél)	május 5–15
Panombükkönyös búza (50 kg búza, 30 kg roz)	május 10–20
Lucerna első kaszálása	május 10–20
Vöröshere első kaszálása	május 20–30
Árpás borsó (Baross árpával, 80–90 kg borsó — 20–25 kg árpa)	június 1–10
Zabosbükköny (90–110 keverék vetőmag, melynek 20–25 súlyszázaléka a zab)	június 10–20
Lucerna második kaszálása	június 20–30
Borsos csalamadé (100–160 kg kukorica — 50 kg borsó)	július 1–10
Szudáni cirokfű (10–12 kg)	július 1–10
Cukorcirok csalamadé (vetőmag-szükséglet 8–9 kg)	július 10–20
Vöröshere második kaszálása	július 20–30
Lucerna harmadik kaszálása	augusztus 1–10
Kukorica csalamadé (100–160 kg)	augusztus 1–10
Szudáni cirokfű	augusztus 1–10
Kukorica csalamadé és cukorcirokcsalamadé	aug. 10–szept. 10
Lucerna negyedik kaszálása	szeptember 10–20
Kukorica és cukorcirok csalamadé	szept. 20–okt. 20
Fehérmustár (20–25 kg)	október 1–20
Takarmánykáposzta (1,5–2 kg)	okt. 20–dec. 30
MÉSZTELEN HOMOKTALAJRA	
Takarmányroz (80–120 kg)	május 1–15
Szűcsösbükkönyös roz	május 10–30
Szűcsösbükkönyös búza	május 15–jún. 5
Takarmány csillagfürt (70–90 kg)	június 5–30
Csibehur (14–16 kg)	július 1–20
Kukoricacsalamadé	július 1–30
Cukorcirokcsalamadé	augusztus 1–15
Kukorica csalamadé	augusztus 15–30
Takarmány csillagfürt	szeptember 1–30
Napraforgócsalamadé (12–15 kg)	szeptember 1–30
Takarmánytök és takarmánydinnye (1,5–3 kg)	október 1–30
Takarmánykáposzta	nov. 1–dec. 30.

Kovács János, a Mezőgazdasági Akadémia munkatársa